

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Milana Lipovského a členov sudcov JUDr. Jána Mihala a JUDr. Jany Serbovej na neverejnom zasadnutí v Bratislave 26. marca 2008 v trestnej veci obvineného **J. M.** pre trestný čin znásilnenia podľa § 241 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.), vo veci návrhu na povolenie obnovy konania vedenej na Okresnom súde v Spišskej Novej Vsi pod spisovou značkou 4 Nto 118/05, o dovolaní, ktoré podal obvinený J. M., zastúpený JUDr. R. B., advokátom v Spišskej Novej Vsi, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2006, sp. zn. 7 Tos 57/2006, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. **dovolanie** obvineného J. M. **sa o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi z 5. februára 2002, sp. zn. 4 T 285/00, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 15. mája 2002, sp. zn. 6 To 285/02, obvinený J. M. bol uznaný za vinného zo spáchania trestného činu znásilnenia podľa § 241 ods. 1 Tr. zák. ako obzvlášť nebezpečný recidivista podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. v podstate na tom skutkovom základe, že

v Spišskej Novej Vsi 25. júna 2000 násilím, napriek jej odporu a proti jej vôli, vykonal súlož s I. L.,

pričom tento skutok spáchal po odsúdení rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi z 23. júla 1997, sp. zn. 3 T 290/95, na trest odňatia slobody na päť rokov za trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zák. a iné; z výkonu uloženého trestu bol podmienenečne prepustený 16. novembra 1999 so stanovením skúšobnej doby na päť rokov.

V teraz rozhodovanej veci bol obvinenému J. M. podľa § 241 ods. 1 Tr. zák., s použitím § 42 ods. 1 a § 35 ods. 2 Tr. zák., uložený súhrnný trest odňatia slobody na osem rokov so zaradením do tretej nápravno-výchovnej skupiny.

Obvinený J. M. podal návrh na povolenie obnovy konania, ktorý bol uznesením Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi zo 16. mája 2006, sp. zn. 4 Nto 118/05, podľa § 283 písm. d/ zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Trestný poriadok) zamietnutý.

Podstatou návrhu obvineného na povolenie obnovy konania bola požiadavka na opätovný výsluch (posudok) znalkyne z odboru psychológia PhDr. M. G.; tvrdil totiž, že znalkyňa vo svojom posudku nevzala do úvahy svedeckú výpoveď poškodenej I. L. na hlavnom pojednávaní 5. februára 2002. Okresný súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že obvinený nenavrhol vykonanie nového dôkazu súdu skôr neznámeho, a preto nie sú splnené podmienky stanovené v § 278 ods. 1 Trestného poriadku na povolenie obnovy konania, čo bolo dôvodom na zamietnutie návrhu.

Sťažnosť obvineného J. M. proti uvedenému rozhodnutiu okresného súdu uznesením Krajského súdu v Košiciach z 29. júna 2006, sp. zn. 7 Tos 57/2006, podľa § 148 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku bola zamietnutá, pričom rekurzný súd plne akceptoval rozhodnutie súdu okresného.

Obvinený J. M. prostredníctvom zvoleného obhajcu proti uvedenému uzneseniu Krajského súdu v Košiciach podal dovolanie, ktoré oprel o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., teda že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu ako aj o ustanovenie § 371 ods. 1 písm. g/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Obvinený sa dovolaním domáhal, aby Najvyšší súd vyslovil porušenie zákona, zrušil uvedené rozhodnutia krajského i okresného súdu a prikázal súdu prvého stupňa vec v potrebnom rozsahu znovu prerokovať a rozhodnúť.

Obvinený v dovolaní v podstate opakoval argumenty uplatnené v návrhu na povolenie obnovy konania a v sťažnosti proti rozhodnutiu okresného súdu o tomto návrhu, pričom zároveň tvrdil, že novým a súdu skôr neznámym dôkazom by mohla byť terajšia výpoveď znalkyne PhDr. M. G., ktorá by musela zohľadniť aj spomínanú výpoveď poškodenej na hlavnom pojednávaní, čo by mohlo mať vplyv na hodnotenie tvrdení I. L.. Odvolateľ tvrdil, že v dôsledku nevypočutia znalkyne v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania bolo znemožnené obhajobe vykonávať jej kontrolnú funkciu, v čom vidí zásadné porušenie svojho práva na obhajobu; zároveň vyvodil, že nevykonanie spomínaného dôkazu znemožnilo jeho porovnanie s predchádzajúcim stavom, a preto zastáva názor, že napadnuté rozhodnutie je založené na nezákonne vykonaných dôkazoch.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) primárne konštatoval, že dovolanie bolo síce podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), stanoveným postupom a v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1, ods. 2 Tr. por.) a že boli splnené aj ďalšie podmienky dovolanie určené v § 373 a v § 374 Tr. por., ale evidentne neboli splnené jeho dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c/, resp. písm. g/ Tr. por.

Dôvody uvádzané dovolateľom v tomto smere sú právne irelevantné, jednoznačne smerujúce len k tomu, aby Najvyšší súd meritórne preskúmal skutkový stav vo veci a vyjadril sa k nemu. Základným princípom konania o dovolaní je však v podstate len posudzovanie právnych otázok, zistenie skutkového stavu veci v rozsahu potrebnom na rozhodnutie (§ 2 ods. 5 Trestného

poriadku) je povinnosťou súdov prvého a druhého stupňa a nie je možné (hoci pod určitou právne odôvodňovanou zámkou) dovolacie konanie chápať ako bežný opravný prostriedok smerujúci k dosiahnutiu priaznivého rozhodnutia vo veci súdom tretieho stupňa. Súdna sústava v Slovenskej republike je dvojstupňová a v dovolacom konaní sa rozhoduje len o okruhu otázok, ktoré vymedzuje najmä ustanovenie § 371 Tr. por., pričom jeho vedúca idea je všeobecne vyjadrená v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., že totiž dovolací súd nemôže skúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (teda aj stavu zisteného v inom konaní, mimo hlavného pojednávania) či tento meniť. Najvyšší súd logicky pri predbežnom preskúmaní dovolania (§ 378 Tr. por.) určitým spôsobom skúma všetky stránky prípadu súvisiace s rozhodnutím o tomto mimoriadnom opravnom prostriedku, ale rezultuje len v otázkach naznačených odvolateľom.

V rozhodovanej veci súd prvého a druhého stupňa dospeli k stanovisku, že napriek názoru obvineného v konaní o povolení obnovy konania nevyšli najavo skutočnosti alebo dôkazy skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine, resp. treste. Tieto závery súdov sú logické, lebo obvinený sa odvolával na dôkaz už známy (znalecký posudok) a snažil sa dosiahnuť len hypotetickú zmenu jeho obsahu, ale hlavne zmenu jeho hodnotenia, čo je postup odporujúci právnemu inštitútu obnovy konania.

Názor dovolateľa vychádza len z toho, že súdy nevykonali určitý dôkaz, v dôsledku čoho sa nemohol k nemu vyjadrovať, čím malo byť zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu. Ide o záver, ktorý je len hypotetický, a preto ho Najvyšší súd neakceptuje. Rovnako absolútne nemôže prijať tvrdenie, že nevykonaním určitého dôkazu celé rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, lebo ide o nelogickú konštrukciu až abstraktného charakteru a tým aj neakceptovateľnú. Je potrebné pritom konštatovať, že tieto tvrdenia dovolateľa obchádzajú otázku, či vôbec išlo o nový dôkaz, ktorého vykonanie má logické miesto v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania.

Najvyšší súd na tomto základe dospel k záveru, že je zrejmé nesplnenie dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Tr. por., čo bolo aj príčinou jeho odmietnutia na neverejnom zasadnutí (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je príпустný.

V Bratislave 26. marca 2008

**JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: